

محل تلاقی میراث با اخلاق زیستی: بقایای بومی بشر و کاوش ژنتیکی

جانن بلیک *

- دانشیار دانشکده حقوق، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

پذیرش: ۱۳۹۹/۰۷/۱۹

دریافت: ۱۳۹۹/۰۳/۲۷

چکیده

مقدمه: جای که دو موضوعی حقوق حمایت از میراث و اخلاق زیستی با یکدیگر برخورد می‌کنند و اغلب با یکدیگر در تعارض هستند، نحوه تلقی بقایای بومی انسان‌ها و جمع‌آوری و ذخیره اطلاعات ژنتیکی مردمان بومی است. منبع اصلی این تعارض مبانی فلسفی متمایز نهفته در جهان‌بینی مردمان بومی، از یک سو، و نظام‌های ارزشی است که براساس آنها اکثر دولت‌های ملی و جامعه بین‌المللی قانون‌گذاری می‌کنند. در این میان در نحوه درک دانش علمی و حتی نحوه تصور خود زمان، چه به صورت یک ساختار خطی یا دایره‌ای تفاوت‌هایی وجود دارد.

روش‌ها: این مقاله نسبت به این مسائل رویکرد حقوق بشری را اتخاذ کرده و با استفاده از این رویکرد تحلیلی، به دنبال کشف تنش بین سیستم‌های ارزشی متفاوت است. این رویکرد مبتنی بر کاربرد نظریه و اصول حقوق بشر و از طریق تحلیل منابع اولیه مربوطه است.

نتایج: این مقاله نشان می‌دهد که احترام بیشتر به حقوق بومیان و ارزش‌های فرهنگی و احساس کرامت انسانی و جمعی بیشتر آنها می‌تواند از تداوم سوءاستفاده‌های تاریخی در زمینه تحقیقات انسان‌شناختی بیولوژیکی و فیزیکی جلوگیری کند.

نتیجه‌گیری: تحقیقات انسان‌شناختی بیولوژیکی و فیزیکی در مورد جوامع و میراث بومی مستلزم آگاهی از معضلات اخلاقی نهفته در کارهای از این دست و آمادگی برای زیر سال بردن ارزش‌های مبنایی مطالعه «علمی» است. در نهایت، مهم است که منافع جهانی حقوق بشر را با خیر مشترکی که از چنین تحقیقات بیولوژیکی و مردم‌شناسی حاصل می‌شود، همسو کنیم.

واژه‌های کلیدی:

کاوش ژنتیکی، تلاقی میراث و اخلاق زیستی

نحوه استناد به مقاله:

بلیک جانن. محل تلاقی میراث با اخلاق زیستی: بقایای بومی بشر و کاوش ژنتیکی. مجله ایرانی حقوق و اخلاق زیست‌پزشکی. ۱۳۹۸؛ ۲(۱): ۳۶-۴۶.